



LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Netipinis bankų sektoriaus rezultatas ir solidarumo įnašas: Lietuvos banko matymas

Jokūbas Markevičius

Finansinio stabilumo departamento direktorius

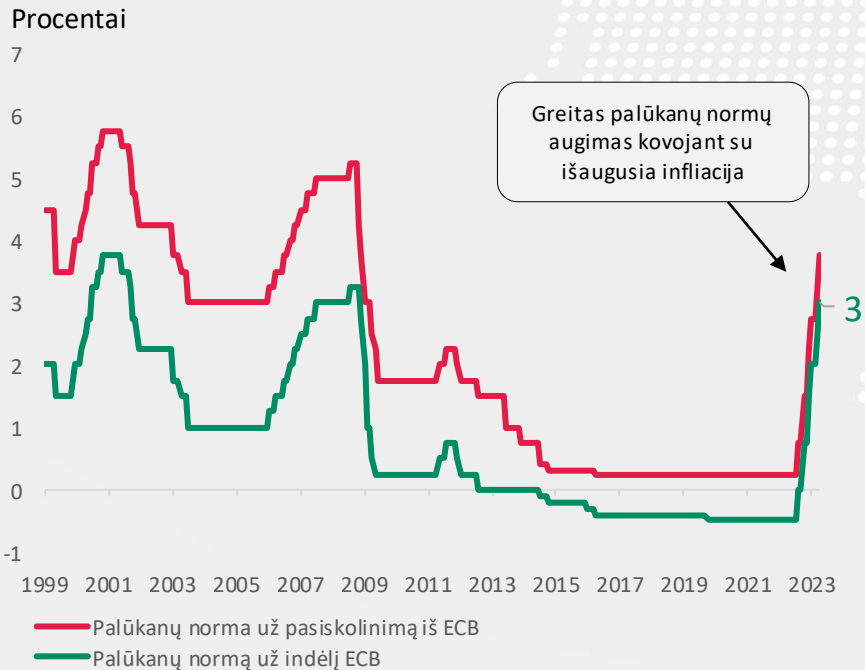
2023 Kovo 21



Situacijos unikalumas: greitas ECB palūkanų augimas didelės infliacijos aplinkoje ir esant likvidumo pertekliui

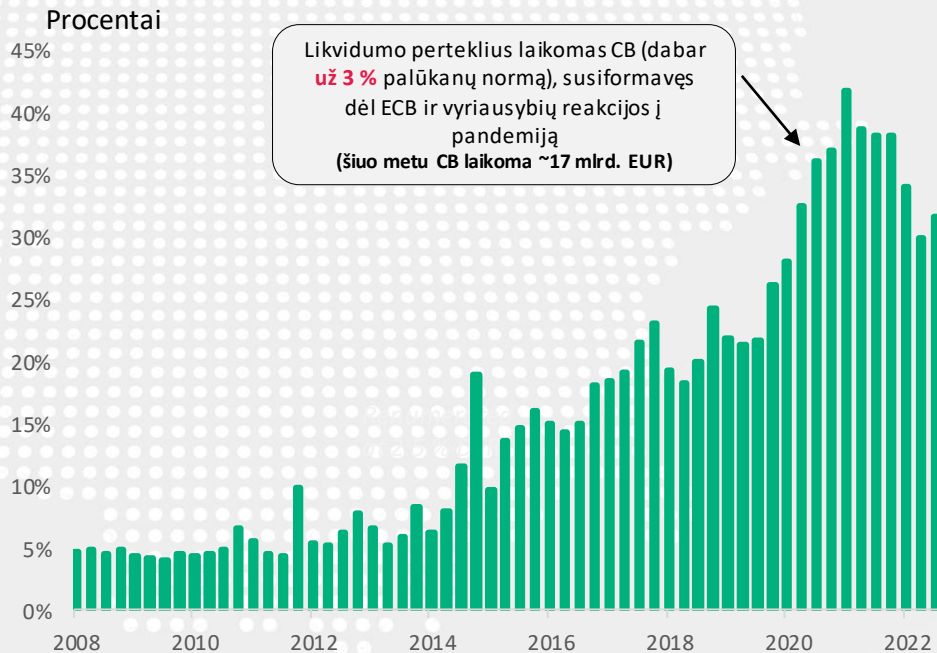


ECB pagrindinės palūkanų normos, %



Šaltinis: Lietuvos bankas.

Lietuvos komercinių bankų centriniame banke laikomos lėšos nuo viso turto, %



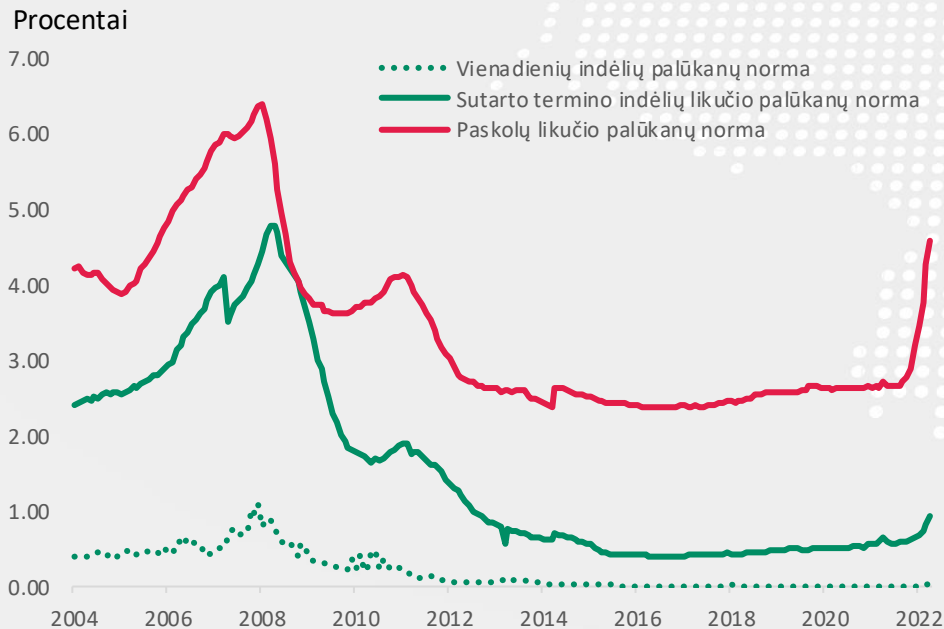
Šaltinis: Lietuvos bankas.



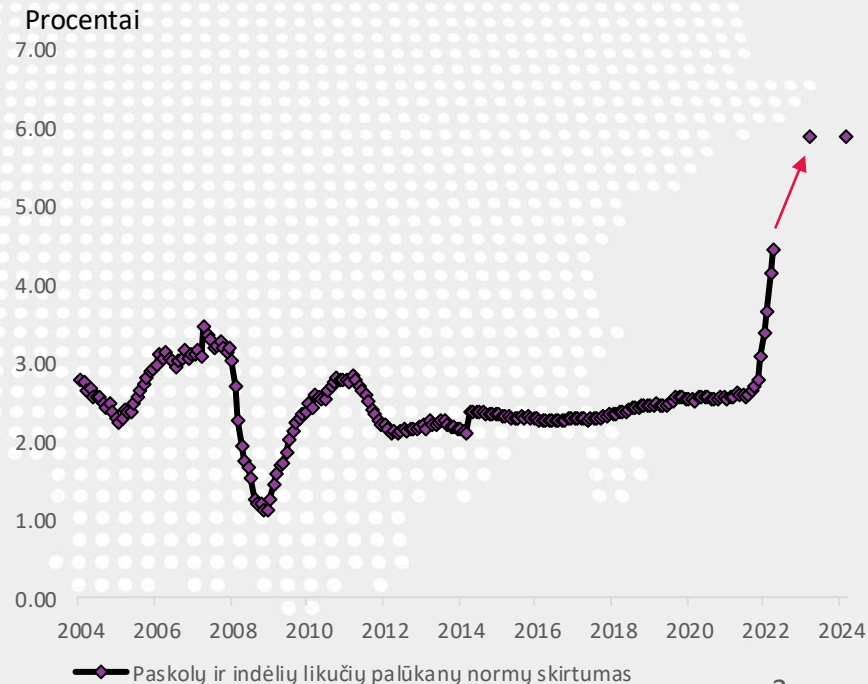
Esant likvidumo pertekliui, atotrūkis tarp paskolų ir indėlių likučių palūkanų normų istoriškai didelis



Paskolų ir indėlių Eurais likučių palūkanų norma Lietuvoje, %



Paskolų ir indėlių Eurais likučių palūkanų normų skirtumas Lietuvoje, %





Poveikio kanalai



Monetarinis-fiskalinis atsakas į išskirtinius ekonominius šokus:

- Likvidumo didinimas monetarinėmis ir fiskalinėmis priemonėmis siekiant išgelbėti ekonomiką nuo COVID-19 pandemijos
- Palūkanų normų didinimas, siekiant mažinti infliaciją, kurią sustiprino rusijos pradėtas karas

Greitas ECB palūkanų augimas esant likvidumo pertekliui sistemoje

Neproporcingai didelis palūkanų pajamų iš likvidaus turto (lėšų CB) išaugimas, esant pertekliui

Neproporcingai lėtas palūkanų išlaidų augimas dėl lėtai augančių indėlių palūkanų normų

Staigus palūkanų pajamų augimas dėl vyraujančio kintamų paskolų portfelio

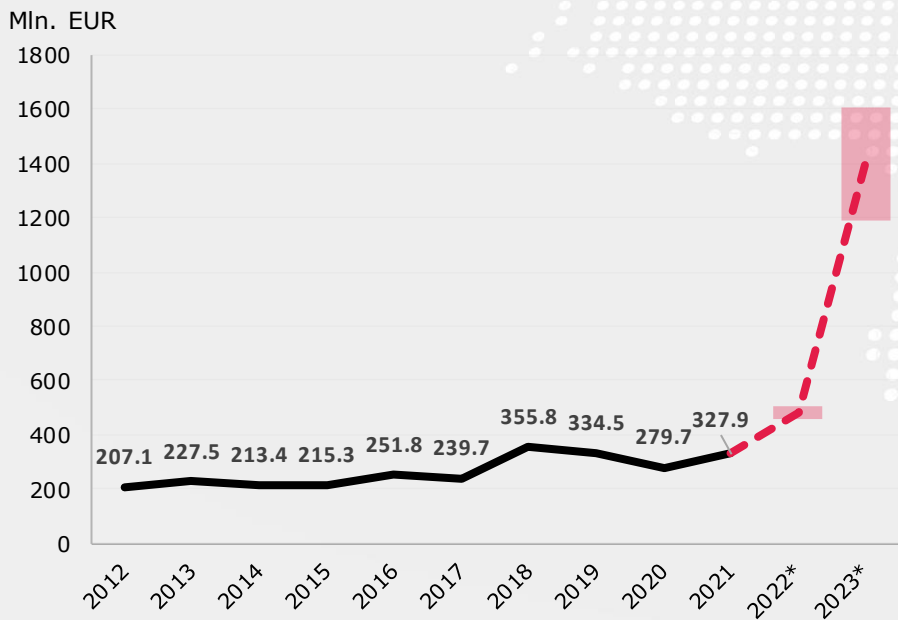
Didelis ir netipinis kredito įstaigų rezultatų prieaugis
+ 800 mln. EUR grynujų palūkanų pajamų prieaugis 2023 m. lyginant su 2018-2021 m. vidurkiu



Dėl neįprastų aplinkybių, bankų rezultatas gali būti ypač netipinis jau 2023 m.

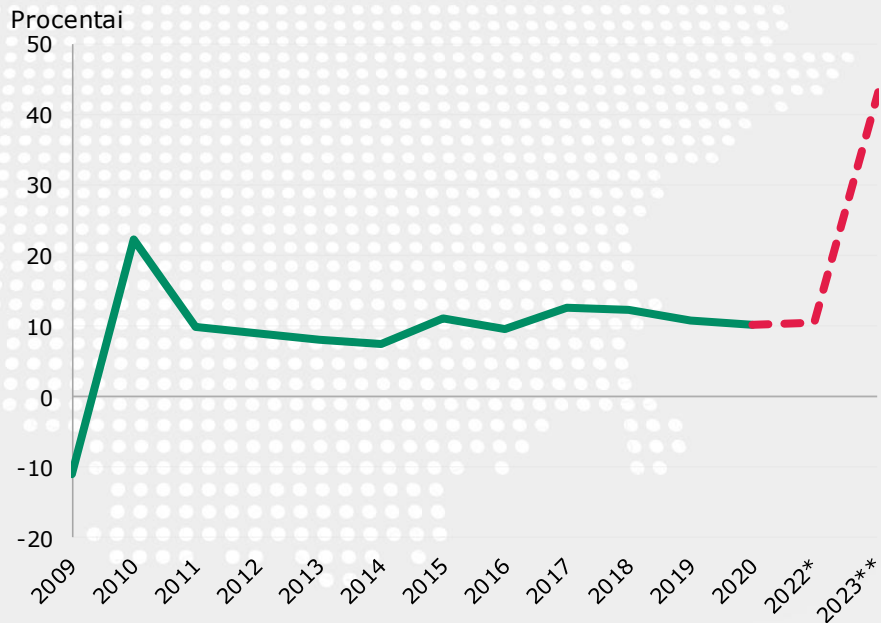


Lietuvoje veikiančių bankų faktinis ir prognozuojamas pelnas



Šaltinis: Lietuvos bankas ir Lietuvos banko skaičiavimai

Lietuvoje veikiančių bankų faktinė ir prognozuojama nuosavybės grąža (RoE)



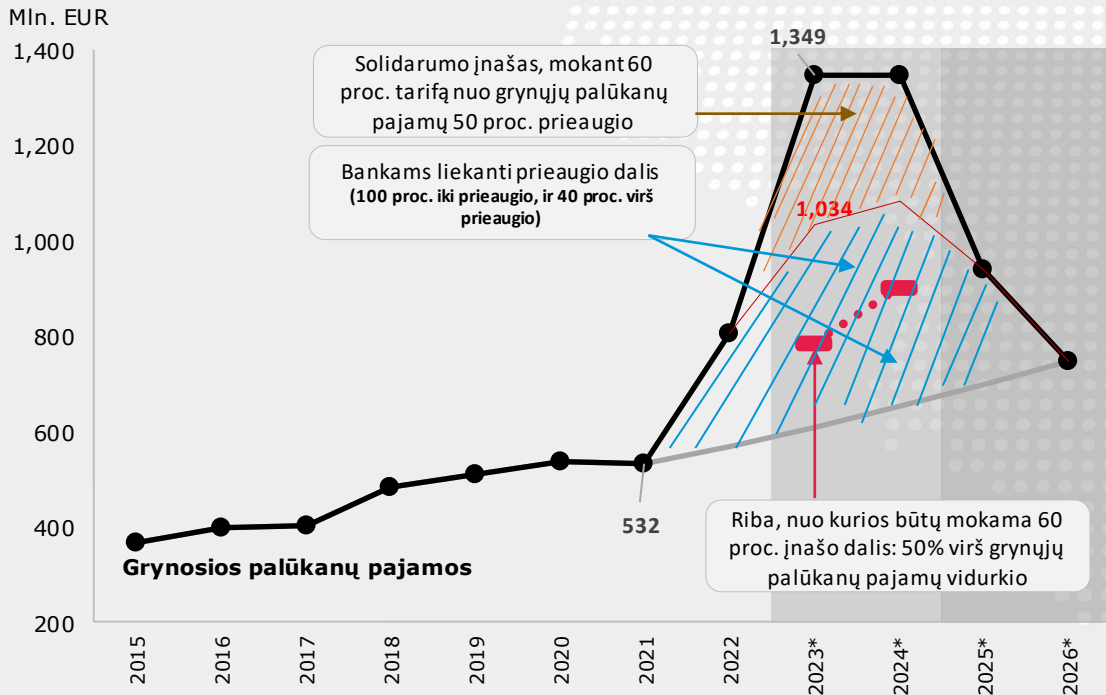
Šaltinis: Lietuvos bankas ir Lietuvos banko skaičiavimai



Solidarumo įnašas

Dabartinio solidarumo įnašo iliustracija: grynosios palūkanų pajamos.

Pastaba: prognozė yra jautri Euribor ir indėlių palūkanų normų pokyčiams bei terminuotų indėlių dalies augimui



LB vertinimu: solidarumo įnašas

Turėtų būti orientuotas į problemos esmę ir apimti tik neplanuotą-netipinę bankų rezultato dalį:

- Užtikrinant, kad neesant netipiniam prieaugiui ar nuostoliui, įnašas nebūtų mokamas;
- Paliekant reikšmingą prieaugio komponentę bankams, taip užtikrinant jų istoriškai geriausią rezultatą
- Nekuriant paskatų įnašo vengti būdais, nesietiniais su susidariusia situacija
- Nekuriant rinkos elgseną iškraipančių paskatų
- Užtikrinant, mokestis orientuotas į situaciją Lietuvos jurisdikcijoje

Esant šioms sąlygoms, sektorius po įnašo vis vien būtų išskirtinai pelningas, todėl tai neturėtų pasekmių finansiniam stabilumui, konkurencinei ar investicinei aplinkai

Girdime rinkos nuogaštavimus, todėl vertiname, kaip įnašo dizainas gali būti patobulintas, siekiant juos atliepti !



Děkui už dèmesj